Humanitarni prostor

Duško Petrović

Humanitarni prostor mogao bi se definirati kao element moderne političke tehnologije odnosno biopolitičke tehnologije u Foucaultovom smislu (2013) čiji je primarni cilj, s jedne strane, nadzor i briga o tijelima i njihovim biološkim procesima, a s druge, nadzor sigurnosti i uspostava reda te, govorimo li o kontekstu migracija, zatvaranje i izdvajanje izbjegličkih i migrantskih grupa. U tom prostoru sućut i briga miješaju se s autoritetom i doziranom okrutnošću koja se ponekad svodi na primjenu nasilja a više na ravnodušje, indolentnost, distancu. Takav humanitarni prostor mogao se prepoznati u formaliziranom, međudržavno koordiniranom **balkanskom izbjegličkom koridoru** kojim su države nastojale potpunije ovladati kretanjem ljudi za vrijeme izbjegličke krize 2015. i 2016. godine kada je, između ostaloga, slijedom dogovora Hrvatske sa Slovenijom i Srbijom uvedena izvanredna željeznička linija koja je preko kampa u Slavonskom Brodu spajala Šid s Dobovom. Humanitarni prostor koridora bio je prostor s posebnim statusom onkraj uobičajenih društvenih i zakonskih okvira koji je nastao primjenom **humanitarne moći**. Nekoliko je bitnih značajki tog prostora: 1. on je sjekao granice i teritorije suverenih država; 2. u njemu su se prakticirali posebni sustavi pravila, upravljanja, nadzora i pojačane kontrole koji nisu uobičajeni u tzv. normalnom društvenom prostoru; 3. on je bio definiran kao privremeni tok u kojem su djelomično i privremeno suspendirana prava (v. **humanitarno izuzeće**), točnije, za većinu ljudi pravni status bio je nejasan; 4. u njemu je dominantno vladala briga za tijela (zdravlje, prehranu, fizičku patnju i bol ljudi) i život grupa i pojedinaca; 5. on se uspostavljao radi humanitarne skrbi ali i nadzora i uspostave reda (usp. Petrović 2017).

5. 5. 2022.

Literatura

Foucault, Michel. 2013. *Povijest seksualnosti 1. Volja za znanjem*. Zagreb: Domino. Preveo Zlatko Wurzberg.

Petrović, Duško. 2017. "Humanitarno izuzeće. Normalizacije suspenzije prava u kampu i koridoru". U *Kamp, koridor, granica. Studije izbjeglištva u suvremenom hrvatskom kontekstu*. Marijana Hameršak i Emina Bužinkić, ur. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku; Centar za mirovne studije; Fakultet političkih znanosti, Centar za istraživanje etničnosti, državljanstva i migracija, 41-58.